

saa stor. Der er dog nu foreskrevet Regler, som maa følges. Naar jeg derimod ser paa hele den omfattende Administration, som de kommunale Raad have at udøve, og som det er ganske anderledes vanskeligt at sætte Grænser for, saa mener jeg, at Faren dér kan være meget større ved at give for meget los ved Spørgsmaalets Løsning. I Skattebevillingen ser jeg absolut ikke den største Fare. Skulde der ogsaa enkeltvis blive taget lidt haardt paa en eller flere større Skatteydere, ja, saa ser jeg for mit Vedkommende deri et virksomt Middel til at bringe disse Mennesker til at møde paa Valgdagen med deres Venner og gøre deres Valgret gældende. Jeg ser en meget større Fare overfor Spørgsmaalet om mange andre Afgørelser, som falde indenfor de kommunale Raad.

Men i al Almindelighed vil jeg i øvrigt bemærke, at det, hvorom Striden efter min Mening kommer til at staa, bliver paa den ene Side Spørgsmaalet om at „slette Skellet“ og lægge Hovedvægten paa Spørgsmaalet om Valgretten, og paa den anden Side Spørgsmaalet om at lægge Hovedvægten paa den kommunale Myndighed. Det forekommer mig, at Stillingen er den, at der her paa Rigsdagen er en Del ærede Medlemmer, der ere tilbøjelige til at gøre Indrømmelser i Retning af Valgretten, men at stille Krav i Retning af den kommunale Myndighed. Dette anser jeg for at være en bagvendt Vej at gaa. Jeg mener — og atter her tillader jeg mig at henvise til saadanne Tanker som de af Berg i 1890 udtalte —, at det vil være en ret vanskelig Sag at gaa til at indskrænke den kommunale Myndighed. Det vil i stor Maalestok føre til indre Splid i de kommunale Raad og til Kompetencestridigheder mellem de kommunale Raad og de kontrollerende Myndigheder: Amsraadene Ministeriet osv., og det vil stadig medføre Vanskeligheder, hvorimod det jo har vist sig, at den Omstændighed, at de kommunale Raads enkelte Medlemmer have en noget forskellig Oprindelse, ikke have ført til Vanskeligheder indenfor de kommunale Raad og disses Ledelse. Tværtimod er det en kendt Sag, at Ledelsen udover Landet i de allerfleste Tilfælde i Tidens Løb er gaaet overordentlig godt. Denne Tale om at sætte Skel ser jeg saaledes paa, at dersom vi førte et Forslag ud i Livet som det, der er vedtaget her i dette Ting, vilde det efter min Opfattelse utvivlsomt i ganske anden Grad sætte Skel ude i Befolkningen mellem dens forskellige Dele, end det nogen Sinde har været Tilfældet under

den kommunale Valgordning, som vi have haft indtil denne Dag.

Disse Bemærkninger har jeg ment at burde gøre. Jeg skal saa for øvrigt for mit Vedkommende kun sige, at jeg afventer nu Resultatet af de fortsatte Forhandlinger, og min seneste Afstemning i denne Sag vil ske paa Grundlag af de Betragtninger, jeg her har tilladt mig at fremsætte.

Formanden: Folketingsmanden for Sorø Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Poul Christensen: Naar jeg forrige Gang, da denne Sag behandledes her, citerede afdøde C. Berg, gjorde jeg det for at vise, hvorledes Udviklingen siden da er gaaet sin Gang, hvorledes Kravene i denne Sag ere voksede ligesom paa andre Omraader, hvorledes det viser sig, at Livet trods al den Modstand, der rejses, gaar fremad og ikke lader sig standse. Jeg fremhævede dette Citat netop for at vise det og lægge det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, og ligesindede her i Salen, der staa som Modstandere af den almindelige kommunale Valgret, dette paa Sinde, for derved tillige at minde dem om, at de vistnok gjorde bedst i ogsaa for deres egen Skyld nu at tage Arbejdet op og naa til en Løsning af Spørgsmaalet. Dette Bergs Standpunkt i 1890 vil neppe udenfor det ærede Medlems Kreds kunne finde Billigelse hos noget Medlem af dette Ting. Og lad mig sige, at for mit Vedkommende har jeg den Tro til afdøde C. Bergs Søn, der nu sidder som Minister, at han under ingen Omstændigheder vil føle sig tilfredsstillet ved en Løsning som den, der den Gang kunde tilfredsstille C. Berg og sikkert adskillige andre Medlemmer i denne Sal.

Berntsen: Det Foredrag, vi nys hørte af det ærede Medlem for Hillerød (Dinesen), giver mig Anledning til straks at fremsætte en kort Bemærkning. Det ærede Medlem dvælede ved de Forligsforhandlinger, der blev førte i Begyndelsen af Halvfemserne, og som førte til det politiske Forlig af 1894, og han fremsatte en Bemærkning om, at de Forhandlinger, som han førte med de ledende Mænd, vare af den Beskaffenhed, at han maatte formode, at vi kunde have tilvejebragt en Ordning af Spørgsmaalet om den kommunale Valgret paa en anden Maade end den, som nu tilsigtes. Jeg ved ikke, hvilke Forhand-